

Den 4.maj 2001

J.nr. 97-2301-0001

JDA

AFGØRELSE

(*elforsyning*)

**Klage fra
over afgørelse af 7. maj 1999 fra
vedr. opkrævet abonnementsafgift til**

**Ry Andelsboligforening
Elprisudvalget
Galten Elværk**

Sagen er indbragt for Konkurrenceankenævnet ved brev af 1. juni 1999 fra Advokat Vibeke Asmin Hansen, der på vegne af Ry Andelsboligforening klager over Elprisudvalgets afgørelse af 7. maj 1999, hvorved udvalget ikke fandt det urimeligt, at Galten Elværk opkrævede abonnementsafgift ved levering af elektricitet til Ry Andelsboligforening.

Konkurrenceankenævnet oversendte sagen ved brev af 25. januar 2000 til Energiklagenævnet og orienterede de berørte parter herom. Elprisudvalget har i en redegørelse af 6. juli 1999 til Konkurrenceankenævnet kommenteret klagen samt redegjort for sagens faktiske og retlige omstændigheder. Udvalgets redegørelse har været forelagt de berørte parter for eventuelle bemærkninger. Endelig har Energiklagenævnet indhentet yderligere oplysninger hos parterne om de anvendte tariferingsprincipper mm.

I Energiklagenævnets behandling af sagen har deltaget formand, cand.jur. Jørgen Nørsgaard, næstformand, professor, cand.polit. Christen Sørensen, professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen, lektor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen og konsulent Knut Berge.

Elprisudvalgets påklagede afgørelse:

Fra den påklagede afgørelse fra Elprisudvalget af 7. maj 1999 citeres:

”Ved brev af 12. marts 1999 har advokatfirmaet Dahl v/Vibeke Asmin Hansen på vegne sin klient Ry Andelsboligforening klaget til udvalget over Galten Elværks opkrævning af abonnementsafgift over for andelsboligforeningen.

Af dokumenterne i sagen – hvilket begge parter er orienteret om – fremgår bl.a., at Ry Andelsboligforening selv har opsat og etableret bimålere og forestår al opkrævning af abonnementsafgift for de enkelte lejemål samt administration heraf. Det fremgår endvidere, at

elforsyningen leverer elektricitet til andelsboligforeningens måler og der således er etableret et direkte kundeforhold mellem Ry Andelsboligforening og Galten Elværk.

Afregningen mellem boligforeningen og dens lejere/andelshavere foretages udelukkende af boligforeningen selv. På afregningen – årsopgørelsen – mellem Galten Elværk og Ry Andelsboligforening er anført et abonnementsbidrag pr. lejemål minus 10% samt et beløb svarende til det samlede variable forbrug.

Det kan indledningsvis bemærkes, at Elprisudvalget bl.a. har til opgave at påse, at de af loven omfattede elforsyningsvirksomheder og leveringsbetingelser er fastsat i overensstemmelse med de i loven angivne retningslinier herunder om priser og leveringsbetingelser er urimelige. I en sag som den ovennævnte kan udvalget således tage stilling til, om rimeligheden af opkrævningen af et abonnementsbidrag ved levering af elektricitet til andelsboligforeningen som har et etableret kundeforhold til elforsyningen.

Det kan herefter meddeles, at udvalget ikke finder det urimeligt efter elforsyningslovens § 10, stk. 4, at Galten Elværk opkræver abonnementsafgift ved ellevering til Ry Andelsboligforening.

Udvalget har tidligere afgjort en række sager om elforsynings tarifiering af abonnementsafgift. Ved levering af elektricitet til en forbruger afregnes der almindeligvis med henholdsvis et fast samt et variabelt beløb afhængigt af forbruget.

Sådanne generelle vilkår er også gældende for elleverancen fra Galten Elværk til Ry Andelsboligforening. Ifølge årsopgørelsen opkræves der abonnementsafgift i forhold til antallet af lejemål med fradrag af 10%. Disse betingelser er behørig anmeldt til Elprisudvalgets offentlige register.

Ved afgørelsen i nærværende sag er der bl.a. lagt vægt på, at der ikke særskilt opkræves abonnementsafgift af Galten Elværk hos de enkelte lejere hvor imellem der ikke består et direkte kundeforhold.”

Klagen:

Advokat Vibeke Asmin Hansen anfører i klagen af 1. juni 1999 følgende:

”Som advokat for Ry Andelsboligforening indklager jeg hermed den af Konkurrencestyrelsen, Elprisudvalget den 7. maj 1999 truffene afgørelse under j.nr. 2:4-1206,ba.

Som bilag 1 og bilag 2 vedlægges i kopi henholdsvis skrivelse til Konkurrencestyrelsen af 12. marts 1999 med bilag og Konkurrencestyrelsens afgørelse af 7. maj 1999.

Det anføres bl.a. i afgørelsen at udvalget ikke finder det urimeligt efter elforsyningslovens § 10, stk. 4, at Galten Elværk opkræver abonnementsafgift ved ellevering til Ry Andelsboligforening, og at der ved afgørelsen bl.a. er lagt vægt på, at der ikke særskilt opkræves abonnementsafgift af Galten Elværk hos de enkelte lejere, hvor imellem der ikke består et direkte kundeforhold.

Af Elforsyningslovens § 10, stk. 4 fremgår det, at såfremt priser, betingelser eller aktiviteter er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 9-9c, kan Elprisudvalget foranledige forholdet ændret.

Af Elforsyningslovens § 9, stk. 1 fremgår det, at kun nødvendige udgifter og driftsomkostninger kan indregnes i prisen.

Der kan ikke for Galten Elværk være udgifter eller omkostninger forbundet med et stykke arbejde, der udføres af Ry Andelsboligforening selv.

Det bestrides således fortsat, at der findes hjemmel til at opkræve en afgift, der ikke modsvares af en tilsvarende udgift. Det er således heller ikke dokumenteret, at den enkelte afdeling hos klager skulle påføre elværket en udgift, der kan måles på antal lejemål, idet det må forudsættes, at hver enkelt køberkategori skal betale ud fra de omkostninger, den pågældende giver anledning til.”

Elprisudvalgets redegørelse:

Fra Elprisudvalgets redegørelse af 6. juli 1999 citeres:

”Opkrævning af abonnementsafgift sker over for alle grupper eller kunder ved ellevering. En afregningsform som den Galten Elværk anvender med en fast årlig afgift (abonnementsafgift) og en variabel afgift, benyttes af størstedelen af landets elleverandører når elleveringen er til boligforbrug.

Når Elprisudvalget har taget stilling til om en tarifiering – det være sig fast som variabel afgift – er urimelig, er der generelt lagt vægt på, om tarifieringen er kosttægte, dvs. om tarifieringen afspejler de omkostninger, som for elforsyningen er forbundet med at levere til en bestemt gruppe af forbrugere.

Som et eksempel på anvendelsen af princippet om kosttægte tarifiering kan nævnes DEF’s ”Retningslinier for tarifiering af Elpriser” fra 1977. Efter disse retningslinier fordeles elforsyningsomkostningerne på spændingsniveauerne A, B og C – hvor C er lavspænding og det niveau der leveres fra til Ry Andelsboligforening – således at der til hvert niveau kun henføres de omkostninger, som er nødvendige for at forsyne det pågældende niveau.

Tariffen fastlægges således, at en forbruger kun deltager i betalingen af de omkostninger, som er henført til det niveau, hvor forbrugeren er tilsluttet.

I nærværende sag har Galten Elværk et direkte kundeforhold til Ry Andelsboligforening, hvor der leveres elektricitet til dennes hovedmåler – og ikke til de enkelte lejere – hvorfor udvalget i sin afgørelse har fundet det rimeligt iht. Elforsyningslovens § 10, stk. 4, at der kan opkræves abonnementsafgift hos Ry Andelsboligforening, og ikke hos de enkelte lejere. De omkostningsposter, der indgår i abonnementsbetalingen vedrører ikke de interne installationer som foreningen har henvist til, men påløber til og med hovedmåleren.”

Sagens baggrund

Det fremgår af sagen, at Galten Elværk opkræver abonnementsafgift minus 10% reduktion hos Ry Andelsboligforening for dennes 48 bagvedliggende andelsboliger. Boligforeningen mener ikke at Galten Elværk har omkostninger, der berettiger til denne opkrævning, idet boligforeningen selv har forestået indkøb og opsætning af målerne samt administration og afregning heraf.

Advokat Vibeke Asmin Hansen indbringer sagen for Elprisudvalget den 12. marts 1999, og gør gældende, at opkrævningen ikke har hjemmel i Elforsyningslovens § 9, hvorefter der ved levering af elektricitet kan indregnes nødvendige udgifter til lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg, driftsmæssige afskrivninger, forrentning af fremmedkapital samt de i pkt. 9b nævnte aktiviteter.

Elprisudvalget træffer afgørelse i sagen den 7. maj 1999 og finder det ikke urimeligt efter elforsyningslovens § 10, stk. 4, at Galten Elværk opkræver abonnementsafgift ved ellevering til Ry Andelsboligforening. Elprisudvalget har lagt vægt på, at der ikke særskilt opkræves abonnementsafgift af Galten Elværk hos de enkelte lejere, hvor imellem der ikke består et direkte kundeforhold. Advokat Vibeke Asmin Hansen indbringer den 1. juni 1999 Elprisudvalgets afgørelse for Konkurrenceankenævnet, som den 25. januar 2000 oversender sagen til Energiklagenævnet som rette myndighed efter den nugældende elforsyningslov.

Energiklagenævnet meddeler den 17. februar 2000 sagens parter, at nævnet for tiden er under opbygning, og at sagen vil blive taget under behandling.

Vilkårene for Galten Elværks levering af el følger af værkets leveringsbestemmelser fra 1989, hvorfra citeres:

Målere § 5.

”5.1. Til brug for afregning af den til forbrugeren leverede elektricitet opsættes måleudstyr. Måleudstyret ejes og vedligeholdes af elleverandøren. Elleverandøren afgør målernes antal og art.”

5.2. Elleverandøren fastsætter retningslinier for målernes placering.

Tariffer. § 7.

”7.5. Forbrugeren er ikke berettiget til at videresælge elektriciteten, medmindre elleverandøren har givet tilladelse hertil.”

”7.6. Elleverandøren kan efter nærmere aftale give tilladelse til, at elektriciteten afregnes kollektivt. Ejeren/ejerne eller en anden af elleverandøren accepteret person indtræder da som forbruger, ansvarlig i henhold til nærværende leveringsbestemmelser.”

Leveringsbestemmelserne fastslår indledningsvist, at de er gyldige i leveringsforholdet mellem elleverandøren og ”forbrugeren”. Der sondres ikke i bestemmelserne mellem forskellige kategorier af forbrugere. Ifølge § 7.1 fremgår forbrugers betaling for ny forsyning og for udvidelse af eksisterende forsyning – investeringsbidraget – samt forbrugers betaling for den leverede elektricitet af elleverandørens tarifblade. Efter § 7.2 afgør elleverandøren, hvilke tariffer der er gældende for leveringsforholdet.

Tarifbladene oplyser om energipriser og afgifter samt prisen på abonnement for de forskellige kundekategorier. Det fremgår af tarifblad for enhedstarif C, at abonnementsbetalingen er 460 kr./år excl. moms og gælder for levering af el til kunder med et årligt forbrug mindre end 50.000 kWh. Tarifbladet for kollektiv måling angiver, at betalingen sker efter C-tarif med reduceret abonnementsbetaling, som er 414 kr./år excl. moms. Energitilsynet har modtaget anmeldelse af tarifferne den 14. januar 1999. Leveringsbestemmelserne er anmeldt den 28. december 1989. Der er ikke anmeldt nye leveringsbestemmelser.

Energiklagenævnet har i forbindelse med sin behandling af sagen anmodet Galten Elværk om at oplyse hvilke omkostninger, der indgår i den opkrævede abonnementsafgift, herunder nærmere at redegøre for hvilke omkostninger, der kan henføres til de bagvedliggende andelsboliger, og hvilken andel de enkelte poster udgør af abonnementsbetalingen.

Galten Elværk har oplyst, at afgørende for opkrævning af abonnement er, at den enkelte bolig har adgang til nettet samt til energirådgivning og vejledning, således at alene kundens tilstedeværelse vil kunne begrunde opkrævning af abonnement. Abonnementet skal dække de nedenfor nævnte omkostninger. Da andelsboligforeningen selv afholder omkostningerne til anskaffelse og drift af målere, beregner Galten Elværk en reduceret abonnementsbetaling for kollektivt målte forbrugere svarende til 90% af den sædvanlige abonnementsbetaling.

De omkostningselementer, der dækkes af abonnementsbetalingen er ifølge elværkets skrivelse af 9. november 2000 følgende:

”Drift og vedligeholdelse af 0,4 kV-anlæg omfatter udgifter til: Løn til montører og tekniske funktionærer. Materialeforbrug og fremmede entreprenører. Opsætning, justering, udskiftning og aflæsning af målere. Småanskaffelser, værktøj, personligt udstyr m.m. Autodrift.

Administrationsomkostninger omfatter udgifter til: Løn til administrativt personale, direktion, bestyrelse og repræsentantskab. Øvrige personale og ledelsesomkostninger. Drift og vedligeholdelse af administration, edb-hardware og software. Kundeinformation, kundeafregning, blanketter og formularer. Porto, telefon, kontingenter og abonnementer. Revisor, advokat og forsikring.

I administrationsomkostninger modregnes indtægter fra: Gebyrer ved betalingsoverskridelser og lignende. Administrative serviceydelse. Salg af materiel og skrot

Afskrivninger og henlæggelser vedr. edb-anlæg, ejendomme og andre større anlæg til administrative formål omfatter: Afskrivninger og henlæggelser i henhold til ellovens bestemmelser.”

De budgetterede omkostninger, som for år 2000 indgår i tarifieringen af abonnementsbetalingen, udgør:

Drift og vedligeholdelse af 0,4 kV-anlæg	tkr. 3.500
Administrationsomkostninger	tkr. 6.121
- andre indtægter	tkr. - 827
Afskrivninger og henlæggelser, EDB mm.	<u>tkr. 1.635</u>
Faste omkostninger mm. i alt	tkr. 10.429

Fra Galten Elværks skrivelse af 11. januar 2001 til Energiklagenævnet citeres endelig:

”Den tarifiering, der har fundet sted med hensyn til abonnementsbetaling, er sket efter retningslinier udstedt af DEF. Hovedprincippet har været en gennemsnitsbetragtning. Denne gennemsnitsbetragtning gælder således også for ”hovedmåleren” for alle boligenheder i andelsboligforeningen. Såfremt man ikke opkrævede et reduceret abonnement for den enkelte boligenhed, vil boligforeningen som helhed ikke komme til at betale for de omkostninger, som påføres GE ved tilstedeværelse på nettet. Spørgsmålet er så, om det abonnement, der betales i dag, svarer til de faktiske omkostninger, selskabet oppebærer. Som nævnt før er der tale om en gennem-

snitsbetragtning. Skal man bort fra den – som meget tyder på – vil abonnementet for netop Ry Andelsboligforening blive væsentlig højere for ”hovedmåleren”.”

.....

Vi medgiver gerne, at der kan stilles spørgsmål ved abonnements størrelse for de enkelte lejligheder i Ry Andelsboligforening. Derfor vil GE i indeværende år igangsætte et analysearbejde for et mere kostægte abonnement i det aktuelle eksempel.”

Lovgivning:

Det følger af § 89 i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning, at Energiklagenævnet bl.a. behandler klager over afgørelser truffet af miljø- og energiministeren eller af Energitilsynet efter denne lov eller regler udstedt i henhold til denne lov.

Efter § 9, stk.1 i elforsyningsloven af 1976 kan der i prisen for levering af elektricitet bl.a. indregnes nødvendige udgifter til brændsel, lønninger og andre driftsomkostninger, administration og salg, driftsmæssige afskrivninger, forrentning af fremmedkapital samt de i § 9b nævnte aktiviteter. Ifølge § 10, stk. 4 kan elprisudvalget gribe ind overfor priser, betingelser eller aktiviteter, der er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 9-9c.

Energiklagenævnets bemærkninger:

For så vidt angår leveringsbestemmelsernes punkt 7.5 om videresalg bemærkes, at dette spørgsmål har været indbragt for Elprisudvalget, som den 21. april 1997 til Danske Elværkers Forening har meddelt, at den pågældende bestemmelse i den nuværende udformning findes urimelig i elforsyningslovens forstand, da elforsyningsloven ikke nærmere fastlægger, hvem der kan distribuere elektricitet. Elleverandøren får betaling for den leverede elektricitet hos den der er registreret som kunde og som hæfter for den leverede elektricitet, uanset at kunden videredistribuerer.

Medlemmerne af Ry Andelsboligforening må anses for at have fået tilladelse til at afregne elektriciteten kollektivt efter leveringsbestemmelsernes § 7.6. Foreningen betaler abonnementsafgift efter C-tarif enhedsbetaling for kollektiv måling med reduceret abonnementsbetaling, hvilket er tariferet til 414 kr./år. excl. moms pr. andelsbolig. Galten Elværk har ikke hidtil foretaget nærmere beregninger af, om den reducerede abonnementsbetaling for Ry Andelsboligforening er kostægte. Prisbladet for C-tarif angiver, at tariffen er udtryk for en reduktion på 10% i forhold til en normal abonnementsbetaling.

Elprisudvalget har i sin afgørelse udtalt, ”at udvalget ikke finder det urimeligt efter elforsyningslovens § 10, stk. 4, at Galten Elværk opkræver abonnementsafgift ved levering til Ry Andelsboligforening” og at udvalget tidligere har afgjort en række sager, hvor der afregnes med ”henholdsvis et fast samt et variabelt beløb afhængigt af forbruget”. Ener-

giklagenævnet finder herefter Elprisudvalgets afgørelse utilstrækkelig, idet udvalget ikke har taget stilling til kostægtheden af fradraget på 10% i abonnementsafgiften.

Galten Elværk har ved brev af 11. januar 2001 til Energiklagenævnet medgivet, at der kan stilles spørgsmål ved abonnementets størrelse for de enkelte lejligheder i Ry Andelsboligforening. Galten Elværk vil derfor i indeværende år igangsætte et analysearbejde for et mere kostægte abonnement i det aktuelle eksempel.

Da Elprisudvalget ikke nærmere har belyst abonnementsbetalingen ud fra kostægthedsprincippet konstaterer nævnet herefter, at der er behov for en sådan efterprøvelse. I forbindelse hermed vil det være ønskeligt at få inddraget hensynet til den nyere lovgivning og praksis vedrørende individuel måling, jf. Bygge- og boligministeriets bekendtgørelse nr. 891 af 9. oktober 1996 om individuel måling af el, gas, vand og varme, samt hensynet til elforbrugernes ret til valg af leverandør, jf. elforsyningslovens § 7.

Energiklagenævnets afgørelse:

Elprisudvalgets afgørelse af 7. maj 1999 ophæves og sagen hjemvises til fornyet behandling i Energitilsynet.

Afgørelsen er truffet efter § 89, stk. 1 i lov nr. 375 af 2. juni 1999 om elforsyning.

Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

P.N.V.

Jørgen Nørgaard

/Joy Hougaard R. Dam